

Aan: de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Betreft: stikstof; minister Wiersma weigert te praten over oplossingen, lokt nieuwe rechtszaken uit
Kenmerk: DGLGS / 98163622
Mijn kenmerk: AE216/TK-20250425

Den Haag 20 mei 2025

Geachte Leden van de Tweede Kamer,

Namens

- Mobilisation for the Environment

- Vereniging Leefmilieu

graag uw aandacht voor het volgende.

In het kort:

Minister Wiersma weigert om met bovengenoemde organisaties in gesprek te gaan over oplossingen, en is daarmee verantwoordelijk voor het verlengen van de jarenlange onzekerheid in het Nederlands bouw- en ondernemersklimaat met tientallen miljarden Euro's schade, en lokt een nieuwe serie stikstofrechtszaken uit over megastallen, piekbelasters en PAS-melders.

Bij brief van 6 mei hebben de twee organisaties minister Wiersma uitgenodigd om binnen twee weken in gesprek te gaan over de oplossing van het stikstofprobleem. Deze brief is ook in kopie aan Uw Kamer en aan minister-president Schoof gestuurd, zie bijlage. Zie ook de eerdere brief van Mobilisation van 20 januari 2025 aan minister-president Schoof over oplossingsrichtingen, zie bijlage. Op de brief van 6 mei is binnen de genoemde twee weken geen reactie gegeven, er heeft geen gesprek plaats gehad. Kennelijk willen de minister en het kabinet niet serieus in gesprek.

In de afgelopen jaren is het openbaar bestuur in vele honderden rechtszaken door de rechter in het ongelijk gesteld over natuurbesluiten vanwege stikstofschaade.¹ Zowel vergunningbesluiten, weigerbesluiten over intrekken van vergunningen alsook weigerbesluiten over handhaving, waaronder de PAS-melders blijken structureel in strijd met de wet te worden genomen.

Nederlandse natuur heeft al decennia te lijden onder de schadelijke stikstofconcentraties. Sinds 2019 lopen ook veel besluiten over stikstofemissies vast, waardoor woningbouw, de energietransitie en ondernemend Nederland vastlopen met een dreigende schadepost van tientallen miljarden Euro's.² Die schadepost is een meervoud van de jaaromzet van de Nederlandse veehouderij.

Al sinds 2019 bestaat duidelijkheid over de oplossingsrichting van het ecologische/economische probleem. De grootste stikstofbron is algemeen bekend, de veehouderij. Nederland is het meest veedichte land van Europa en ver daarbuiten.

Uit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat met innovatie de noodzakelijke emissiereducties onhaalbaar zijn. Dat maakt een generieke korting van het veebestand één van de oplossingen, naast andere noodzakelijke maatregelen. Zie ook de voornoemde brief aan minister-president Schoof.

De urgentie en omvang van het probleem maakt regie van het Rijk en provincies onvermijdelijk. Hierbij geldt dat hoe eerder de noodzakelijke besluiten worden genomen, hoe meer tijd de betrokken ondernemers wordt gegeven om zich voor te bereiden op omschakeling.

Door de honderden gevoerde rechtszaken hebben Mobilisation en vereniging Leefmilieu een unieke expertise opgebouwd over het stikstofprobleem, waarmee kan worden bijgedragen aan een realistische oplossing. Liever wordt gewerkt aan een oplossing dan weer nieuwe rechtszaken te gaan voeren. Voorkomen moet worden dat Nederland nog 5 tot 10 jaar op slot blijft.

Mobilisation en vereniging Leefmilieu wordt nu met de weigering van Wiersma geen andere keuze gelaten dan nieuwe procedures te starten over de stikstofemissies van megastallen, piekbelasters en PAS-melders. Als het bestuur niet levert, dan zal de bestuursrechter andermaal moeten ingrijpen.

Beide organisaties zien minister Wiersma geen leiding meer geven aan de noodzakelijke veranderingen. Deze zienswijze wordt breed gedeeld, ook buiten de kring van natuurorganisaties.

Het is nu aan de Tweede Kamer om gevolgen aan de opstelling van de minister te verbinden.

¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/resultaat?zoekterm=mobilisation&inhoudsindicatie=zt0&sort=Relevance&publicatiestatus=ps1>
<https://fd.nl/economie/1453492/schade-door-politieke-stikstofcrisis-is-al-28-mrd-icj2caUT6f09>

² <https://www.bouwendnederland.nl/nieuws/algemeen/stikstof-zet-bouw-244000-woningen-op-slot-en-economische-schade-van-138-miljard-dreigt>

Hoogachtend,

Mr. V. Wösten

bijlagen:

- brief van 6 mei 2025 aan minister Wiersma
- brief Mobilisation van 20 januari 2025 aan minister-president Schoof

c.c.

- De Eerste Kamer
- IPO
- Bouwend Nederland en VNO-NCW